

Andante

TEMMUZ - AĞUSTOS 2013 - Yıl 10 Sayı 82 - Fiyatı 7 TL

Türkiye'nin Klasik Müzik Dergisi - www.andante.com.tr

**Klasik müziğin
yıldızlarıyla
özel söyleşiler**

Bernard Haitink
Thomas Hampson
Gustav Kuhn
Enoch zu Guttenberg

Londra'nın efsanevi
Alhambra Tiyatrosu

**İdil Biret ile Liszt ve
Bartok'un ülkesinde**

Zürih Tonhalle Salonu'nu
tanıyalım

**Türkiye ve dünyadan
konser-festival
değerlendirmeleri**

Yetkin kalemlerden
konser - opera - kayıt
eleştirileri

**400. ölüm yıldönümünde
Venosa Prensi Carlo Gesualdo**

Katil bestecinin erişilmez madrigallerinin sır perdesini aralıyoruz

Esra Berkman ile kanun üzerine sıcak bir sohbet

Hekimbaşı Salih Efendi Yalısı ve İzmir Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezinde verdikleri konserler ile alışılmışın dışında bir repertuarı dinleyiciyle paylaşan Kanun-Piyano ikilisinden Esra Berkman ile kanun üzerine konuştuk.

Güray Başol

güray.basol@andante.com.tr

Ermeni besteciler üzerine araştırma yapma fikri nasıl doğdu?

Ermeni besteci Haçatur Avetisyan'ın 70. doğum yılı nedeniyle İstanbul Ermeni cemaati üyelerinden oluşan Sayat Nova Korosu, Knar Orkestrası ile birlikte Maçka Maden Fakültesi Konser Salonu'nda Nisan 1996'da iki konser vermişler ve bu konserde Haçatur Avetisyan'ın konservatuvarındaki son öğrencileri Anahit Valesyan ve Karine Hovhannisyan, bestecinin birinci ve ikinci kanun konçertolarını seslendirmişlerdi. 1999-2004 yıllarında YTÜ Sanat ve Tasarım Fakültesi Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü'ndeki hocam Prof. Ruhi Ayangil bu iki konser sayesinde Ermeni kanun çalma stiline farklılığından haberdar olup, beni 2007 yılında başladığım YTÜ SBE Sanatta Yeterlik Programı'nda bu alanda çalışmaya yönlendirdi.

Klasik müziğin önde gelen çalgılarından piyano ile bir Türk müziği çalgısı olan kanunu buluşturma fikri nasıl ve kimden çıktı?

2008 ve 2011 yıllarında Ermenistan'ın Erivan ve Gümrü şehirlerinde, Ermeni kanun stili üzerine alan araştırması yaptım. Tez çalışmamı kanun virtüozu ve besteci Haçatur Avetisyan üzerine gerçekleştirmeye karar verdik. Haçatur Avetisyan, Ermeni kanun stilini modernize eden ve bu ekolü kuran kişi olarak kanun-piyano çalgıları için bir repertuar oluşturmuştu. Ben de Anahit Valesyan ve Karine Hovhannisyan ile bu eserler üzerinde çalıştım. 2008 yılında kurduğum Kanun-Piyano ikilisi olarak bu repertuarı piyanist Nazlı Işıldak ile birlikte seslendiriyoruz.

Bu ikili için yazılmış repertuar özellikle hangi dönem bestecilerinden oluşuyor?

Repertuarımız Haçatur Avetisyan'ın kanun-piyano eserleri ile Tolga Zafer Özdemir, Enis Gümüş ve Uğraş Durmuş gibi çağdaş Türk bestecilerin bu ikili için yazdığı eserlerden oluşuyor. Ayrıca, Avetisyan ile başka Ermeni bestecilerin klasik müzik eserlerinden uyarlamak suretiyle oluşturdukları repertuvara da sahibiz.

Koma, bakiye gibi çeyrek tonları da elde edebileceğimiz bir çalgı ile Chopin veya Grieg gibi bestecileri icra etmenin zorlukları nelerdir?

Türk kanunu açısından, eşit düzenli seslere 6'lı mandal grubu ile ulaşıldığından, Batı eserlerini çalarken bu grubu indirip kaldırmak, zaman zaman icracıyı

zorluyor elbette.

Ermeni kanunu ve Türk kanunu arasında farklılıklar var mı?

Ermeni kanununda, diyez-bemol aralıklarını elde etmek için, iki ayrı yerde konumlanmış iki mandaldan faydalanılıyor. Sovyet sistemine geçişle modernize edilmiş konservatuvarlarda halk çalgılarını eşit aralıklı biçimde düzenlemişler. Daha önceleri Ermeni halk müziğinde, bir oktavda 17 ses mevcutken bunu 12'ye indirmişler. Böylece çoksesliliğe geçişte halk çalgılarını çıkarmak zorunda kalmamışlar. Ancak bu arada pek çok incelikli ara sesin eşit düzenli sisteme kurban gittiğini söyleyebiliriz. Türk kanunu ise, makamsal aralıkları verebilmek için, diyez ve bemol aralıklarını sağlamaya yönelik iki adet

6'şarlı mandal düzeneğine sahiptir.

Ermeni bestecilerin eserlerinde Türk makamlarından örnekler bulmak mümkün mü?

Özellikle Ermeni halk şarkıları uyarlamalarında ve kimi özgün eserlerde dahi sıklıkla Hüseyini, Hicaz ve Nikriz yapıları eşit düzenli olarak yer alıyor.

CD kaydı hazırlamayı düşünüyor musunuz?

Bu yılın Mart ayında Kalan Müzik'in sahibi Hasan Saltık'ın yapımcılığında, Haçatur Avetisyan'ın kanun-piyano için yazdığı ve uyarladığı 16 eseri piyanist Nazlı Işıldak'la kaydettik. A

Detaylı bilgi için:

www.esraberkmn.com

